

SANTA CECÍLIA

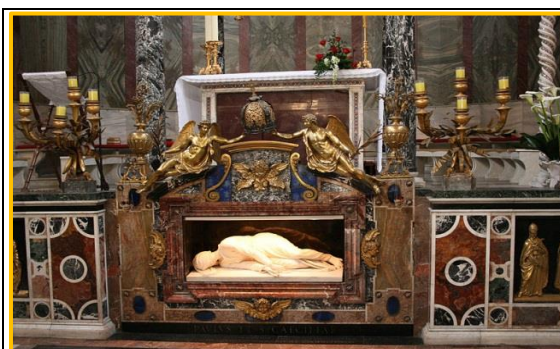

Santa Cecília va ser una dama noble de Roma que, amb el seu marit Valerià, el seu germà Tiburci i un soldat romà anomenat Màxim, va patir martiri per la seva fe cristiana l'any 230, quan manava l'emperador Alexandre Sever. Cecília, en casar-se, havia acordat amb Valerià mantenir la virginitat i consagrar-la a Déu. Altres investigadors diuen que va morir a Sicília, al regnat de l'emperador Marc Aureli, entre l'any 176 i el 180.

Sembla que el martiri de Cecília va ser després del del seu marit i el del seu germà, ordenats pel prefecte Almaqui Turci: Cecília va enterrar cristianament els seus cadàvers, raó per a la qual també va ser detinguda i forçada a renegar de les seves creences. Cecília va preparar casa seva com una església abans que fos arrestada. Els funcionaris de l'emperador van intentar matar-la llançant-la a l'aigua bullent (o ofegada a la banyera de casa seva, o pel fum d'una gran foguera, segons diverses versions), però ella no va morir i aleshores van decidir decapitar-la. El botxí la va decapitar tres vegades sense èxit, i això el va trasbalsar tant que va fugir. Va sobreviure encara tres dies i mirava la família, amics i tota la gent envoltava la cel·la on es trobava.

Cecília va ser enterrada a les catacumbes de Sant Cal·lixt. El 821, el papa Pasqual I va fer-ne traslladar les seves restes a l'església de Santa Cecilia in Trastevere, església construïda al segle V en honor seu a Roma. Al ser restaurada el 1599, es va recuperar el cos de la santa en bon estat de conservació. En una mà tenia tres dits estesos i, a l'altra, un sol dit, com si volgués mostrar la seva creença en la Santíssima Trinitat. A sota de l'altar major de l'església hi ha una escultura, obra de Stefano Maderno (1566-1636), que reproduïx l'aspecte i posició del cos de Cecília, tal com s'havia trobat. El seu crani es conserva a la catedral de Torcello.

La festa de santa Cecília la celebren els catòlics i els ortodoxos orientals el 22 de novembre. La fama musical de Cecília es basa en la llegenda de la seva mort, que diu que mentre ella moria a causa del martiri, anava pregant Déu tot cantant-li. Sembla que se la va començar a relacionar amb la música cap al segle XV; aviat es va fer popular, i el 1594, Gregori XIII va proclamar-la patrona de la música.

Altar de S. Cecilia in Trastevere, sobre la tomba de la santa.

Catedral i església de S. Fosca, on es guarda el seu crani.

Santa Cecília i la ciutat de Lleida

Menys coneguda és la vinculació directa de Lleida a Santa Cecília, pocs anys després de ser declarada patrona de la música. Els fets s'originaren al voltant de la revolta dels catalans contra Felip IV i la intervenció francesa al Principat de Catalunya. Durant un dels setges que va patir la ciutat, el més llarg i de més greus conseqüències per a la població, va ser l'anomenat "Setge de la Fam".

L'havia iniciat el 12 de maig de 1646 l'exèrcit francès comandat per Enric de Lorena, comte d'Harcourt i cosí del rei de França Lluís XIV. Sis mesos després, el 21 de novembre, quan ja els francesos veien la victòria assegurada, els canonges de la Seu cantaven al cor de la catedral les vespres de la festa de santa Cecília amb les paraules pronunciades per la santa quan demanava a Déu que la deslliurés dels seus enemics. De manera imprevisible va arribar l'exèrcit filipista comandat pel marquès de Leganés en socors de la ciutat. L'exèrcit francès va fugir i els filipistes el van perseguir i deixar delmat.

L'aixecament del setge i la victòria inesperada es van atribuir a la intervenció de santa Cecília. Per això el Consell General de la Paeria declarar santa Cecília protectora de la ciutat. El 22 de novembre de 1647 es va fer el jurament del «vot» de celebrar amb solemnitat aquesta festa tots els anys a l'altar major de la Seu, amb el bisbe de Lleida i el Capítol de la Catedral. El 1948 també es va declarar santa Cecília patrona de la Paeria i se li va dedicar un altar a la Catedral. El seu retaule és obra de Jaume Perelló i representa la santa amb la palma del martiri, acompanyada d'àngels músics sobre un fons de lliris al·lusius a la ciutat que protegeix.

DIADA DE SANTA CECILIA

«Vibra el metall
del jorn. Un àngel l'arpa afina
Hi ha brostada de flautes bosc endins
i violins
de sol en la boirina.»

Jaume Agelet i Garriga

